

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8C/129/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112219224
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112219224.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Eliškou Wagshalovou v právnej veci žalobcu: W. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. X, XXX XX R., právne zastúpený JUDr. Marián Geleneky, advokát so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa p r o t i žalovanému: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci a zaplatenie 3.254,32 Eur rozhodol

r o z h o d o l :

súd konanie v časti o zaplatenie 263,16 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 263,16 Eur od 23.2.2012 do zaplatenia z a s t a v u j e ,

súd v zastavujúcej časti účastníkom konania náhradu trov konania n e p r i z n á v a ,

žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.567,92 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 23.2.2012 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 969,43 Eur k rukám jeho právneho zástupcu, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobným návrhom podaným dňa XX.XX.XXXX domáhal voči žalovanému 1/ Slovenská republika, Ministerstvo vnútra SR, žalovanému 2/ Slovenská republika, Generálna prokuratúra SR a žalovanému 3/ Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti SR zaplatenia sumy 3.254,31 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 23.02.2012 až do zaplatenia s odôvodnením, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. XX C. zo dňa XX.XX.XXXX oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. X C. X/XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX zamietol odvolanie prokurátorky a poškodeného. V predmetnom trestnom konaní žalobcovi na preukázanie, že sa predmetného skutku nedopustil vznikla škoda pozostávajúca z trov obhajoby. Trovy obhajoby boli jeho právnym zástupcom JUDr. Mariánom Gelenekym vyčíslené vo výške 3.254,32 Eur a boli mu doručené dňa XX.XX.XXXX. Rozdiel medzi zaplateným preddavkom a vyčíslenou sumou žalobca právnemu zástupcovi uhradil dňa XX.XX.XXXX.

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal na Ministerstvo spravodlivosti SR a Generálnu prokuratúru SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci. Ministerstvo spravodlivosti SR mu svojím prípisom zo dňa XX.XX.XXXX oznámilo, že posúdenie jeho žiadosti je v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR a z tohto dôvodu predmetnú žiadosť postúpilo na vybavenie Ministerstvu vnútra SR. Generálna prokuratúra SR mu svojim prípisom zo dňa XX.XX.XXXX oznámila, že prokurátor, ktorý v predmetnej veci konal, postupoval v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku na podanie obžaloby a odvolania z jeho

strany nemožno považovať za nesprávny úradný postup a vzhľadom na uvedené skutočnosti Generálna prokuratúra SR jeho žiadosť odmietla a teda v predmetnej veci nebude konať. Žalobca z opatrnosti podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku aj na Ministerstvo vnútra SR, na ktorú Ministerstvo vnútra SR reagovalo prípisom zo dňa XX.XX.XXXX a žalobcovi oznámilo, že vyšetrowanie v jeho trestnej veci bolo v súlade so zákonom a objektívna zodpovednosť sa vzťahuje na celé trestné konanie v mene, ktorého koná jeden orgán verejnej moci, pričom s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. je týmto orgánom príslušným prejednať jeho žiadosť Ministerstvo spravodlivosti SR a v časti týkajúcej sa postupu a rozhodnutia vyšetrovateľa považuje ju za nedôvodnú a nemožno jej vyhovieť.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písmeno l) zákona číslo 514/2003 Z.z., orgán príslušný podľa písm. a) až j), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku, ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci príslušný konať je ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý. U žalobcu došlo ku škode v trestnom konaní, ktoré voči jeho osobe bolo začaté uznesením vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a následným podaním obžaloby. Vzhľadom na to, že na úseku trestného konania vykonávali svoju pôsobnosť tak vyšetrovateľ, prokurátor, ako aj súd vo veci náhrady škody, tu ako orgánu verejnej moci konajúci v mene štátu prichádza do úvahy zodpovednosť tak Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva vnútra SR, ako aj Generálnej prokuratúry SR. Vzhľadom k uvedenému a kvôli tendencii zbavovať sa zodpovednosti príslušných orgánov štátu žalobca žalobu podal voči všetkým vyššie uvedeným subjektom. Žalobca si okrem nároku na náhradu škody uplatnil aj zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po tom, keď bolo jeho právnomu zástupcovi doručené stanovisko Generálnej prokuratúry SR zo dňa XX.XX.XXXX, t. j. kedy došlo k poslednému doručeniu výzvy na zaplatenie škody.

Uznesením zo dňa XX.XX.XXXX, č.k. X E. XXX/ XXXX-119, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.XX.XXXX na základe späťvzatia žalobcu súd konanie v časti o zaplatenie 423,24 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 423,24 Eur od XX.XX.XXXX zo zaplatenia zastavil a konanie voči žalovaným v 1. a 3. rade zastavil.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že nárok žalobcu neuznáva z dôvodu, že v danom prípade rozsah pôsobnosti štátnych orgánov (organizačných zložiek štátu) určuje ustanovenie § 4 ods. 1 zákona číslo 514/2003 Z.z., pričom podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vyrozumiením zo dňa XX.XX.XXXX na žiadosť právneho zástupcu žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia oznámila žalobcovi, že žiadosť postúpila Ministerstvu spravodlivosti SR. Je zrejmé, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola podaná na viacerých príslušných orgánoch súčasne (Generálna prokuratúra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR), pričom ani Generálna prokuratúra SR, ani Ministerstvo spravodlivosti SR o žiadosti nekonali, ale túto postúpili Ministerstvu vnútra SR. Žalovaný v súlade s ustálenou judikatúrou (uznesenie NS SR z 18.08.2009, sp.zn. 4MCdo15/2009, uznesenie NS SR sp.zn. 4 Cdo 183/2009) sa domnieva, že postup Ministerstva spravodlivosti SR a Generálnej prokuratúry SR pri postúpení žiadosti o predbežné prerokovanie žiadosti o náhradu škody Ministerstvo vnútra SR bolo v súlade s ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. b) a 15 zákona č. 514/2003 Z.z. Príslušnou pasívne legítimovanou organizačnou zložkou štátu oprávnenou konať v danej veci je Ministerstvo vnútra SR, vzhľadom k tomu, že je zrejmé, že v súlade s judikatúrou, na ktorú poukázal ani Generálna prokuratúra SR, ani Ministerstvo spravodlivosti SR vo veci nekonalo. V prípade, ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby, treba vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Zároveň poukázal aj na to, že v mene štátu ako žalovaného môže a musí vystupovať jediná organizačná zložka, pričom žalobca na strane žalovanej označil Slovenskú republiku a ako subjekt oprávnený za ňu vystupovať označil jeho tri organizačné zložky - Ministerstvo vnútra SR, Generálnu prokuratúru SR a Ministerstvo spravodlivosti SR.

Žalovaný v konaní vzniesol námietku rozhodnutej veci (rei iudicatae) s odôvodnením, že uznesením zo dňa XX.XX.XXXX súd konanie voči Slovenskej republike právoplatne zastavil. Rozličná identita zástupcov žalovaného (Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR) nemá vplyv na zachovanie identity účastníka, ktorým je v danom prípade Slovenská republika. Je nepochybné, že ak

bol vzatý návrh voči Slovenskej republike späť, tak tento je účinný voči Slovenskej republike bez ohľadu na to, kým je táto v konaní zastúpená. Všetky úkony žalobcu smerujú voči Slovenskej republike bez ohľadu na počet alebo rôznorodosť jej zástupcov a teda aj právne dôsledky dopadajú na Slovenskú republiku bez ohľadu na to, kým je zastúpená. Späťvzatie návrhu voči žalovanému v 2. a 3. rade má rovnaký právny dopad aj voči žalovanému v 1. rade, ktorým je stále Slovenská republika.

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vzťahu k námietke vznesenej žalovaným uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry je potrebné na daný prípad aplikovať § 4, písm. l) zákona číslo 514/2003 Z.z.. Vzhľadom k tomu, že žalovaný začal vo veci konať ako prvý, má za to, že žalovaný je pasívne legitimovaným vo veci. Keďže judikatúra sa v tejto oblasti vyvíjala a v čase podania návrhu nebolo jasné, ktorý orgán je oprávnený v mene Slovenskej republiky konať, ako aj v dôsledku skutočností, že všetky orgány verejnej moci odmietli plniť zodpovednosť a tejto sa zbavovali, žalobcovi nezostávalo nič iné než označiť z opatrnosti všetky zúčastnené subjekty v trestnom konaní. V tejto súvislosti právny zástupca žalobcu poukázal na to, že rovnaká právna polemika bola riešená v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove, sp.zn. XX E., v ktorom sa súd vysporiadal s rovnakou námietkou v prospech žalobcu.

Súd vo veci nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a to najmä žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci zo dňa XX.XX.XXXX, potvrdením žalovaného zo dňa XX.XX.XXXX o tom, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mu bola doručená dňa XX.XX.XXXX, rozhodnutím žalovaného zo dňa XX.XX.XXXX doručenej právneho zástupcu žalobcu XX.XX.XXXX sp.zn. U. XX/XX-X, vyúčtovaním trov obhajoby v trestnom konaní zo dňa XX.XX.XXXX, opravou vyčíslenia trov obhajoby v trestnom konaní zo dňa XX.XX.XXXX, opravou vyčíslenia trov obhajoby v trestnom konaní zo dňa XX.XX.XXXX pripojeného spisu Okresného súdu Prešov, sp.zn. XX C. / ako aj s ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Právny zástupca žalobcu vo svojich ústnych prednesoch na pojednávaniach zotrval na podanom žalobnom návrhu v znení jeho úprav, poukázal na rozhodovanie súdov v obdobnej veci, kde Krajský súd v Prešove vyslovil názor, že na úseku trestného konania vykonávajú svoju pôsobnosť tak vyšetrovateľ Policajného zboru SR ako aj prokurátor. Vo veci náhrady škody spôsobenej v tomto štádiu trestného konania ako orgán konajúci v mene štátu je tak Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Poukázal aj na právny názor odvolacieho súdu v obdobnej právnej veci, podľa ktorého z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je orgánom konajúcim v mene štátu je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ak žiadosť bola podaná na oboch uvedených orgánoch, je príslušný ten z nich, ktorý vo veci začal konať ako prvý podľa § 14 ods. 1 písmeno l) zákona číslo 514/2003 Z.z.. (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. 9. 2012, sp.zn. 6Co/6/2012). V danom prípade sa vychádza z konštrukcie, že je na zvážení súdu, ktorý orgán má plniť. Prvýkrát o žiadosti žalobcu rozhodovala Generálna prokuratúra SR rozhodnutím zo dňa XX.XX.XXXX.

Žalovaný prostredníctvom povereného zástupcu zotrval na svojich písomných vyjadreniach a na vznesenej námietke rozhodnutej veci, namietol aj výšku uplatnenej škody, na chýbajúce čísla pokladničných dokladov a ich prípadný rozpor s daňovými predpismi, chýbajúci doklad na zálohu vo výške 668 €, na skutočnosť, že na príjmových dokladoch predložených žalobcom sú okrem žalobcu uvedené aj iné osoby odlišné od žalobcu, pričom nie je možné vylúčiť, že peňažné prostriedky právny zástupca žalobcu neprijal od týchto osôb.

Právny zástupca žalobcu vo vzťahu k namietanej výške škody uviedol, že príjmové pokladničné doklady svedčia len o tom, že advokát prevzal zálohu od klienta, originály sú založené v účtovnej knihe právneho zástupcu žalobcu, kde sú všetky prijaté platby účtovníčkou zaúčtované. Právny zástupca žalobcu na preukázanie týchto tvrdení súdu predložil výpis z pokladničnej knihy. Uviedol, že dôvodom, prečo na jednom príjmovom doklade sú uvedené viaceré osoby je skutočnosť, že účtovníčka právneho zástupcu žalobcu do účtovníctva zaúčtovala pod jednou položkou viaceré platby. Skutočnosť, ako tieto platby boli realizované vyplýva z príjmových pokladničných dokladov. Po nahliadnutí do pripojeného trestného spisu Okresného súdu Prešov XX C. XXX/XXXX právny zástupca žalobcu zistil, že pri výpočte trov došlo k pochybeniu, ktoré malo za následok nesprávne vyúčtovanie trov, preto v priebehu konania boli dvakrát vykonané opravné vyčíslenia trov konania, v ktorých boli tieto pochybenia odstránené.

Žalovaný prostredníctvom povereného zástupcu poukázal na skutočnosť, že voči rozsudku Krajského súdu v Prešove, na ktorý sa žalobca vo svojich prednesoch odvolával bolo podané dovolanie. Vzhľadom na to, že námietky týkajúce sa výšky uplatnenej škody v konaní boli vyriešené a namietané nedostatky zo strany právneho zástupcu žalobcu odstránené, výšku uplatnenej škody nenamieta.

Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa XX.XX.XXXX, sp.zn. XTo X/XXXX odvolací súd zamietol odvolanie okresného prokurátora a poškodeného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. XX C. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým súd obžalovaného W. S. oslobodil spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Prešove pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Právny zástupca žalobcu JUDr. Marián Geleneky dňa XX.XX.XXXX vyúčtoval žalobcovi trovy obhajoby v trestnom konaní v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. za 18 úkonov právnej pomoci, náhrady cestovného, náhrady za stratu času, 20 % DPH v celkovej výške 3.254,32 €. Skutočnosť, že žalobca právnenému zástupcovi túto sumu zaplatil, vyplýva z príjmových pokladničných dokladov a výpisu z účtovníctva, ktoré v konaní predložil právny zástupca žalobcu.

Právny zástupca žalobcov v priebehu konania vyhotovil opravu vyčíslenia trov zo dňa XX.XX.XXXX na sumu 2.831,84 Eur a preplatok vo výške 423,24 Eur vrátil žalobcovi a v poradí druhú opravu vyčíslenia trov konania vykonal dňa XX.XX.XXXX na sumu 2.567,92 Eur a v prevyšujúcej časti zobral žalobný návrh späť a konanie v tejto časti žiadal zastaviť.

Právny zástupca žalobcu podaním zo dňa XX.XX.XXXX adresovanom žalovanému požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci. Prípisom zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný právnenému zástupcovi žalobcu potvrdil doručenie žiadosti.

Rozhodnutím zo dňa XX.X.XXXX sp.zn.XV/5 Spr.75/11-9, žalovaný žalobcovi oznámil, že jeho nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom nemieni uspokojiť a o jeho žiadosti nebude ďalej konať s odôvodnením, že prokurátor, ktorý vo veci

konal, postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a podanie obžaloby a odvolania nemožno považovať za nesprávny úradný postup.

Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1 písm. zákona číslo 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru.

Podľa § 4, ods. 1, písm. f) citovaného zákona, Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu⁴⁾ v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 4, ods. 1, písm. l) citovaného zákona, orgán príslušný podľa písmen a) až j), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

Podľa § 5, ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 15, ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 15, ods. 2 citovaného zákona, ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16, ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 18, ods. 1 citovaného zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 553, ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok, trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania vrátane trov vykonávacieho konania znáša štát; neznáša však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného ani výdavky spojené so zvolením obhajcu a splnomocnenca. Štát však znáša trovy na povinnú obhajobu, ktoré vznikli obvinenému v dôsledku dovolania podaného ministrom spravodlivosti alebo generálnym prokurátorom.

Podľa § 517, ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh teréne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Zodpovednou osobou za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánom štátu je Slovenská republika, v mene ktorej vystupuje príslušný ústredný orgán. Vzhľadom k tomu, že na úseku trestného konania vykonávajú svoju pôsobnosť tak vyšetrovateľ policajného zboru ako aj prokurátor a sudy, vo veci náhrady škody

spôsobenej v trestnom konaní sa za orgán konajúci za štát považuje Ministerstvo vnútra SR, Generálna prokuratúra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR.

V súlade s ustanovením § 14 ods. 1 písmeno l) zákona číslo 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je orgánom konajúcim v mene štátu je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Ak žiadosť bola podaná na viacerých orgánov, je príslušným ten z nich, ktorý vo veci začal konať ako prvý. Vzhľadom k tomu, že žalovaný žalobcovi ako prvý doručil rozhodnutie, ktorým meritórne rozhodol vo veci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, teda vo veci začal konať ako prvý, súd má zato, že žalovaný je správne označený ako orgán oprávnený konať za štát.

Vo vzťahu k námietke prekážky rozhodnutej veci, ktorú v konaní vzniesol žalovaný súd v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014, č.k. 21Co/110/2013-87, v ktorom odvolací súd v obdobnej právnej veci uviedol že: „postup žalobcu, ktorý v snahe spresniť kým má byť v konaní zastúpená Slovenská republika realizoval späťvzatie svojho návrhu voči orgánom štátu, ktorá už nemali vystupovať na strane žalovaných je potrebné považovať za postup, ktorý vyplýval z potreby, aby už v konaní neboli označené tie orgány štátu, ktoré nemali konať v mene štátu. Nemožno však

považovať takéto spresnenie za vyvolanie dôsledku zastavenia konania voči Slovenskej republike a vytvoreniu prekážky rozhodnutej veci voči štátu. Žaloba žalobcu naďalej smerovala proti štátu a proti jedinému označenému orgánu, ktorý bude konať v mene štátu. Nepochybne žalobca mal záujem na účasti štátu v občianskom súdnom konaní a na vystupovaní štátneho orgánu - Generálnej prokuratúry SR v pozícii orgánu konajúceho za štát. Vyslovenie prekážky rozhodnutej veci a teda vyslovene dôvodu pre zastavenie konania v prejednávanej veci, vychádzajúc z okolností prejednávanej veci by sa s poukazom na materiálne poňatie právneho štátu považovalo za sofistifikované zdôvodnenie zjavnej nespravodlivosti.“

Napriek skutočnosti, že sa nejedná o totožnú právnu vec, súd má zato, že aj v prejednávanej veci je potrebné aplikovať závery Krajského súdu v Prešove, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje. Dôsledkom zastavenia konania z dôvodu, že žalobca v snahe „upresniť“, ktorý orgán má konať v mene štátu zbral žalobu voči ostatným označeným orgánom späť, by bola strata nároku žalobcu na náhradu škody. Výklad zákona, ktorý by znemožňoval nárok garantovaný hmotným právom presadiť prostredníctvom oprávnených orgánov by bol v rozpore s ústavným princípom zákazu odmietnutia spravodlivosti (denegatio iustitiae).

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, je existencia nezákonného rozhodnutia, t. j. rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu a ďalej vznik tejto zodpovednosti predpokladá, že nezákonné rozhodnutie sa zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V zmysle ustálenej judikatúry štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím, či vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Zodpovednosť štátu v zmysle citovaného zákona je objektívna, štát sa jej nemôže zbaviť. Nie je teda nutné posudzovať správnosť rozhodnutia orgánu štátu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby a táto skutočnosť je rozhodujúca pre posúdenie nároku na náhradu škody. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, aj keď zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby, pričom v súvislosti s právnym zastúpením mu vznikla škoda na majetku vo výške ustálená v konaní na sumu 2.567,92 Eur, a to na zaplatených trovách obhajoby. Je nepochybne zrejmé príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp.

oslobodením spod obžaloby a vyplatenými trovami obhajoby, čím boli podľa názoru súdu splnené všetky podmienky pre priznanie náhrady škody na zaplatených nákladoch obhajoby. Všetky úkony obhajoby možno považovať za účelné a podmienené úkonmi orgánov činných v trestnom konaní, bez ktorých by tieto trovy neboli vznikli. Predmetné úkony boli vyúčtované a ich výška je v súlade s vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov účinnou v čase vyúčtovania

a vzniku týchto trov. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je dôvodný a boli preukázané všetky podmienky pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle citovaného zákona.

Súd zároveň priznal žalobcovi právo na zaplataenie úroku z omeškania zo sumy 2.567,92 Eur vo výške 9 % od XX.XX.XXXX do zaplataenia. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po doručení odpovede na žiadosť o predbežné prejednanie nároku.

Pretože žalobca vzal žalobu v časti o zaplataenie 263,16 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 263,16 Eur od XX.XX.XXXX do zaplataenia späť, súd v zmysle § 96 O.s.p. konanie v tejto časti zastavil a rozhodol tak, ako je uvedené v prvom odseku výrokovkej časti tohto rozsudku.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Žalobca vzal svoju žalobu v časti o zaplataenie 263,16 Eur s príslušenstvom späť z dôvodu nesprávneho výpočtu žalovanej istiny vyplývajúcej z nesprávneho výpočtu trov konania vyúčtovaných v konaní vedenom pod sp. zn. XXT XXX/XX. Z tohto dôvodu má súd za to, že žalobca zavinil zastavenie konania v tejto časti. Preto v zmysle § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému. Nakoľko žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, súd o trovách konania v zastavujúcej časti rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Vo vzťahu k výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.567,92 Eur s príslušným úrokom z omeškania, súd o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Preto súd žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), a to v zmysle vyčíslenia trov doručených tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX za päť úkonom právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia zo dňa XX.XX.XXXX, podanie žaloby dňa XX.XX.XXXX, účasť na pojednávaniach dňa XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX) po 101,25 Eur (vychádzajúc z tarifnej hodnoty sporu 2.567,92 Eur), režijný paušál 1 x 7,41 Eur, 2 x 7,63 Eur, 1 x 7,81 Eur a 1 x 8,04 Eur, teda tarifná odmena a režijný paušál spolu predstavujú sumu 544,77 Eur.

Súd tiež žalobcovi priznal v zmysle § 17 vyhlášky náhradu za stratu času za cestu zo Starej Ľubovne (sídlo advokátskej kancelárie právneho zástupcu žalobcu) do Prešova a späť v rozsahu 4 polhodín na:

- pojednávanie konané dňa 06.11.2012 vo výške 50,84 Eur (4 x 12,71 Eur)
- pojednávanie konané dňa 21.06.2013 vo výške 52,04 Eur (4 x 13,01 Eur)
- pojednávanie konané dňa 23.04.2014 vo výške 53,60 Eur (4 x 13,40 Eur).

Náhrada za stratu času tak spolu predstavuje sumu 156,48 Eur (50,84 Eur + 52,04 Eur + 53,60 Eur).

Súd ďalej priznal žalobcovi náhradu cestovných výdavkov v zmysle § 16 ods. 4 vyhlášky, a to za cesty na pojednávania zo Starej Ľubovne (sídlo advokátskej kancelárie právneho zástupcu žalobcu) do Prešova

a späť pri vzdialenosti 136 km (68 km x 2), výške základnej náhrady 0,183 Eur na km, pri spotrebe pohonných hmôt 5,6 litra na 100 km. Preto súd žalobcovi priznal náhradu cestovných výdavkov za:

- cestu na pojednávanie konané dňa 06.11.2012 náhradu pohonných hmôt vo výške 11,19 Eur (136 km pri spotrebe 5,6 litra na 100 km a cene pohonných hmôt 1,469 Eur za liter) a náhradu vo výške 24,89 Eur (0,183 Eur x 136 km), teda spolu 36,08 Eur,
- cestu na pojednávanie konané dňa 21.06.2013 náhradu pohonných hmôt vo výške 10,50 Eur (136 km pri spotrebe 5,6 litra na 100 km a cene pohonných hmôt 1,1,379 Eur za liter) a náhradu vo výške 24,89 Eur (0,183 Eur x 136 km), teda spolu 35,40 Eur,
- cestu na pojednávanie konané dňa 23.04.2014 náhradu pohonných hmôt vo výške 10,24 Eur (136 km pri spotrebe 5,6 litra na 100 km a cene pohonných hmôt 1,345 Eur za liter) a náhradu vo výške 24,89 Eur (0,183 Eur x 136 km), teda spolu 35,13 Eur.

Náhrada cestovných výdavkov tak spolu predstavuje sumu 106,61 Eur (36,08 Eur + 35,40 Eur + 35,13 Eur).

Odmena a náhrady v zmysle vyhlášky v súlade s vyúčtovaním žalobcu predstavujú sumu 807,86 Eur (odmena spolu s režijným paušálom vo výške 544,77 Eur + náhrada cestovných výdavkov vo výške 106,61 Eur + náhrada za stratu času vo výške 156,48 Eur). Pretože právny zástupca žalobcu je platcom dane z pridanej hodnoty, súd v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil odmenu a náhrady vo výške 807,86 Eur o 20 % daň z pridanej hodnoty, a teda trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 969,43 Eur. Preto súd o trovách konania vo vzťahu k tretiemu odseku výrokovej časti tohto rozsudku rozhodol tak, ako je uvedené vo štvrtom odseku výrokovej časti tohto rozsudku. V zmysle 149 ods. 1 O.s.p. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť tieto trovy k rukám právneho zástupcu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.